

WAAROM JEZUS?

*Gezonde mensen hebben geen dokter nodig, maar zieken wel.
Ik ben niet gekomen om rechtvaardigen te roepen maar
zondaars.* Marcus 2, 1-17 (17b) – NBV

Gemeente van Christus, broeders en zusters,

Dokters zijn nodig, al kom je er liever niet. Je bent er graag op tijd bij. Als er méér nodig is wil je meteen een goede specialist, ook al kunnen artsen geen genezing garanderen.

Jezus wel. Met een gezegde over zieken die de dokter nodig hebben ¹. Heel opvallend buigt Jezus dat spreekwoord om naar de vergeving van zonden. Zieken hebben dokters nodig. Zondaars hebben Jezus nodig. *Zoon je zonden zijn je vergeven* horen vier mannen en hun verlamde vriend. Zaten ze daar op te wachten? Intussen worden Schriftgeleerden en farizeeën boos. Als bewijsteken dat Hij de Messias is geneest Jezus ook zijn benen. Direct erop vertelt Markus de roeping van Levi en de maaltijd later bij hem thuis. Drie gebeurtenissen door Markus met elkaar verbonden ². Jezus de Zoon van God geeft zijn leven als Lam van God tot vergeving van zonden ³. Zijn dood en opstanding markeren

---

¹ Het gezegde was in de oudheid bekend. Bolkestein, M.H. (1985 5^e dr.) *Het Evangelie naar Marcus* 68 Callenbach: Nijkerk. France, R.T. (2002) *The Gospel of Mark* 135 Eerdmans: Grand Rapids/Cambridge.

² Dit is typerend stijleigen van Markus. Voor andere voorbeelden: France, 17. Witherington III, B. *The Gospel of Mark. A Socio-Rhetorical Commentary* 9-16 en 36-37 Eerdmans: Grand Rapids/Cambridge. N. Perrin (2013) *The Gospel of Mark* in J.B. Green, J.K. Brown & N. Perrin *Dictionary of Jesus and the Gospels* (2nd ed.)556-557 InterVarsity Press/Inter-Varsity Press : Downers Grove/Nottingham.

³ *Jezus is de Zoon van God* is een kernboodschap van dit evangelie (Markus 1,1). Drie keer klinkt Gods stem (Mk 1, 11 zijn doop; Mk 9, 7 de verheerlijking op de berg en Mk 15, 34 waar Jezus dit zelf met luide stem roept). C. Myers bij Perrin, 555 en Witherington III 38-39 en 49-54.

het nieuw gekomen Koninkrijk van God ⁴. Jezus zegt ons dat vergeving van zonden nodig is om bevrijd te leven.

Gods initiatief

Jezus volgen is Gods initiatief. God roept weg uit oud leven in de greep van negoden. God is de bron van blijvende vreugde. Zijn initiatief doorkruist foute verwachtingen ⁵.

Geroepen

Jezus riep Levi – waarschijnlijk dezelfde als Matteüs ⁶. Die verdiende de kost in een baan die hij kocht ⁷. Ambtenaar over indirecte belastingen. BTW op handelswaar. Hij werkte in Kapernaüm. Mogelijk schreef hij dubbele nota's: hoge voor mensen en lage voor koning Herodes. Indirecte belastingen gingen niet naar Rome, maar bleven hangen bij het plaatselijk bestuur ⁸. Levi zat vast in het systeem van de keizer in Rome met koning Herodes Antipas als zetbaas in Galilea. Zijn kantoor was een *gold-plate* privé-gevangenis. Is je gewone leven een gevangenis? Gelaten sleur? Gewenning aan plezier? Of gebonden in lege tradities? Ook dan ben je een soort verlamd. Omdat je God niet kent en vreemde goden je in hun greep houden. Alleen een woord van God kan dan bevrijden. Jezus spreekt dat woord: Volg Mij ⁹.

Discipelschap

---

⁴ Perrin 561-564

⁵ Markus verkondigt Gods koningschap door Jezus als een breuk met het establishment. Perrin 562 en 563. France, 27-30. Witherington III, 59-62.

⁶ Matteüs 9, 14 en 10,3. France 131-132. Witherington III 118-120.

⁷ Downs, D.(2013) Economics in J.B. Green, J.K. Brown & N. Perrin *Dictionary of Jesus and the Gospels* (2nd ed.) 224.

⁸ Bolkestein 66. Witherington III 120. France 132.

⁹ Jezus vormt een nieuwe gemeenschap en roept tot geloof in dit goede nieuws (Markus 1, 14-15). Bolkestein 37-41. Perrin 562. France 27-30.

Dat was in de sociale context ongehoord. Tollenaars waren religieus onrein. Als landverraders veracht. Fout soort. Publieke zondaren. Markus noemt ze drie keer ¹⁰. Daarmee werd de roeping van Levi in alle opzichten een breuk. Eerst in Kapernaüm en Bethsaida. Daar had Jezus al discipelen: Simon (Petrus), Andreüs, Johannes en Jacobus ¹¹. Wordt deze Levi ook discipel? Hoort hij wel bij ons? Jezus scheidt radicaal nieuwe verhoudingen met nieuwe breuklijnen.

Maar ook in Levi's eigen leven kwam een breuk. Jezus' woord keerde zijn hart en denken om. Zijn leven verandert. Simon, Andreas, Jacobus en Johannes verlieten wel hun netten maar bleven werkzaam in een mooi beroep. Levi niet. Hij had bevrijding uit het sociaal isolement van zijn beroep nodig. Daar had hij anderen mee beschadigd. En zichzelf. Wie Jezus volgt, kan niet onverschillig zijn voor anderen. Maar hoe doe je dat concreet? Als je tollenaar bent of moslim? Of gestrand langs de snelweg van het leven?

Jezus volgen

Jezus volgen is je gehoorzaam aan Hem toevertrouwen omdat Hij Gods Zoon is. De Messias van Israël. De Redder der wereld. Hoor je dan bij een select groepje zondeloze mensen? Markus laat heel iets anders zien ¹². Geen evangelie is zó onthullend over fouten van Jezus' leerlingen ¹³. Petrus

---

¹⁰ Markus 2, 15-16. Markus laat vaak iets *drie keer* terugkomen. Ook bij de bevestiging van Jezus als Zoon van God (noot 3). Perrin 557.

¹¹ Markus 1, 16-20. In Markus 2, 15 voor het eerst discipelen genoemd.

¹² Misschien dezelfde als Johannes Markus (Handelingen 12, 25. Kolossenzen 4,10. 2 Timoteüs 4, 11. 1 Petrus 5, 13) al is dat niet zeker. Perrin 558/9. France 7-9. Witherington III 21-26 opteert daar voor.

¹³ Discipelen bij Markus zijn wel voorbeelden van toewijding. Maar veel vaker van vrees en ongelof (Markus 4, 40. Markus 6, 49-40), zelfzucht en ambitie (Markus 9, 34. Markus 10, 35-45), van falen (Markus 9, 14-29). Perrin 562. France 28-29. Witherington III 54-56.

de zegsman van Markus is daarvan het opvallendste voorbeeld ¹⁴. Wie Jezus volgt wordt niet zomaar iemand zonder fouten. Ons hart geeft zich niet opeens gewonnen. Wij blijven aangewezen op vergeving, en de voortdurende herderlijke zorg van Jezus. Welkom thuis bij de Vader!

Jezus volgen

Want Jezus spreekt niet alleen krachtig. Hij overtuigt ook door de Heilige Geest om te geloven en lief te hebben.

Heilige Geest

Jezus is onafscheidelijk één en verbonden met de Vader en de Geest. Zo begint Markus' evangelie. Johannes doopte met water tot bekering van zonden. Jezus de Zoon van God doopt met de Heilige Geest ¹⁵. De Geest kwam op Jezus bij zijn doop. Om Hem aan te wijzen en toe te rusten als Messias van Israël ¹⁶. De Geest dreef Jezus naar de woestijn voor de confrontatie met satan ¹⁷. Gods Geest is de volmacht in de prediking van Jezus. Dat merk je aan de liefde die je leven binnenkomt als je Jezus echt gaat volgen.

Liefde

De Heilige Geest wordt als liefde van God uitgestort in ons hart schreef Paulus ¹⁸. Gods Geest maakt dat wij de kracht van zijn Woord aanvaardden en Jezus volgen ¹⁹. Hoe zouden

---

¹⁴ Markus 8, 32-33. Markus 9, 5-6. Markus 14, 29-31; 66-72. Opvallend is daarbij de relatie van Markus als interpreter van Petrus.

¹⁵ Markus 1, 1-8 (7 en 8).

¹⁶ Markus 1, 10-11.

¹⁷ Markus 1, 12-13.

¹⁸ Romeinen 5, 1-11 (5).

¹⁹ De Heilige Geest verbindt het Woord van God met de prediking van het Evangelie schreef Petrus (1 Petrus 1, 3-12 en 2 Petrus 1, 16-21).

wij zonder de Heilige Geest de goede strijd van het geloof aangaan en volhouden? Gods initiatief is onze opdracht. In de kruisweg van Jezus verbindt de Geest ons met Jezus Christus zelf²⁰. Dat merk je aan de berouwvolle liefde die God geeft. Voor Hem zelf. En voor anderen. Wat God jou gunt en geeft, gun je iedereen. Waar je maar kunt, geef je anderen wat werkelijk goed is. Je zieke vriend breng je bij Jezus en Levi nodigt zijn collega's uit voor een bijzondere maaltijd. Dat was nieuw in zijn leven. Hij was gewend om geld binnen te halen. Liefde vindt vreugde in belangeloos te geven. Geloven is liefhebben – het geheim van Gods Koninkrijk. Om niet voor jezelf te gaan maar het spoor te houden van Gods geboden die door liefde worden vervuld. Jezus nam de straf op zich die ons had moeten treffen.

Botsing

Jezus zelf scheidt de aller diepste breuk. Aanstootgevend is Jezus voor iedereen die zichzelf zoekt²¹. In de gevangenis van plezier en verlamdende angst om comfort te verliezen. Of klagend zonder andermans ellende te zien. Je kunt status zoeken in een religieus instituut en de eenvoud van de gehoorzaamheid aan Jezus inruilen voor geboden van mensen. Maar handhaving van regels en rituelen veranderen geen harten. Dat wordt een grendel die je hart op slot doet. Het werd een heftige aanvaring bij Levi thuis. Één van de vele in het Markusevangelie. Het Koninkrijk van God botst frontaal op het rijk der duisternis en overwint het ook. God roept mensen de duisternis uit en brengt hen samen met Jezus op weg naar de volle vrede en vreugde. Jezus'

---

²⁰ Markus schreef – waarschijnlijk tussen 66 en 70 – voor vervolgd christenen in Rome die zelf de kruisweg van Jezus. Perrin 560-561. France 35-41 die M. Hengel volgt, zoals ook Witherington III 20-31.

²¹ Vergelijk 1 Petrus 2,1-10 (6-8).

koningschap keert alle zelfzuchtige verwachtingen om. Demonen erkennen Jezus' macht zegt Markus telkens ²². Maar godsdienstig establishment verwierp Hem en deed dat telkens weer ²³. Navalging van Jezus brengt ons op zijn kruisweg. Je komt ermee in de vuurlinie terecht waar de boze zijn pijlen op richt – zoals op Jezus zelf. Maar nergens is het zo veilig als in de overwinning van Jezus Christus.

Onze opdracht

Gods initiatief wordt onze opdracht. Dat is Jezus' antwoord op de kritiek van de statusmensen op Levi's nieuwe leven.

Zondaars geroepen

Gezonde mensen hebben geen dokter nodig. Zieken wel. Jezus kwam niet voor rechtvaardigen. Hij kwam zondaars roepen. Ben jij het die weet dat alleen Gods genade redt? Geef je antwoord? U roept mij? Hier ben ik. Jezus zegt alleen: Volg Mij. Vertalingen vullen soms aan: Hij roept zondaars *tot bekering*. Hij roept zondaars *tot nieuw leven*. Hij roept *het Koninkrijk der hemelen in* waar je zonder Hem buiten blijft. Want de ergste ziekte is om zonder vergeving van zonden gezond en wel aan Jezus voorbij te leven. Kort en goed zegt Jezus: Volg Mij. Ik ben gekomen om zondaars te roepen. Hier ben Ik. Waar ben jij? Ga je mee? Wie volgt?

Gemeenschap

De roeping van Levi is doorgedaan. Hij nodigde zijn collega's uit voor een feest met Jezus erbij en de discipelen als zijn nieuwe vrienden. Tollenaars met een hele sleep zondaars er achter aan. Zondaars hebben Jezus nodig.

---

²² Markus 1, 21-27 (23-24). Markus 1, 34. Markus 5, 7.

²³ Markus 2,1 – 3,6 en Markus 3, 30-35.

Alleen met Hem in gemeenschap ben je geholpen. Daarom kreeg de Kerk haar roeping mee. Jezus gaf zijn discipelen opdracht om dit Evangelie overal bekend te maken ²⁴. Hij stichtte een nieuwe gemeenschap. Niet van mensen die elkaar hebben uitgezocht, maar die – door Jezus met God verbonden – op elkaar worden aangewezen. De maaltijd die Levi later hield werd voorproef van het Koninkrijk van God. Zoals genezingen in de Naam van Jezus er een voorproef van zijn. En het Avondmaal voorproef is van de messiaanse maaltijd van het Koninkrijk van God ²⁵. Nu al drinkt Jezus de wijn met zijn Kerk mee. Met zondaars die de dokter nodig hebben. Daar is Hij onze Gastheer. Tot Gods Koninkrijk eens voltooid zal zijn ²⁶.

Daarom Jezus

Wat neem je nu mee uit dit Godswoord van Markus?
Waarom Jezus? Ik noem 3 punten om biddend te oefenen.

(1) *Vertrouwen* is het eerste. Ze staan allebei op, de verlamde man en Levi. Op Jezus' woord. Vergeving door Jezus' offer leert ons om God boven alles lief te hebben. Denk niet dat jij die ene uitzondering bent die geen bekering nodig heeft. Jezus zegt: Volg Mij. Vissers en tollenaars, dominees en imams, leraren en verslaafden, hoeren en priesters. Geef je om Jezus' wil gewonnen aan God. Niemand kan dat voor ons doen. Daarom Jezus. God vertrouwen is jezelf aanvaarden als zondaar die vergeving van Jezus ontvangt.

---

²⁴ Markus 16, 15-20. Jezus' opdracht is prediking van het Evangelie gevolgd door tekenen en wonderen. Dat is dezelfde volgorde als bij de genezing van de verlamde (Markus 2, 1-12). Predik het Evangelie (vers 15) en tekenen en wonderen volgen (verzen 16 -17 en 20). Evangelie dat wordt geloofd, wordt door de Geest zichtbaar in volgelingen van Jezus.

²⁵ Jesaja 25, 6-12 en Markus 14, 25.

²⁶ Markus 13 waar Jezus zijn discipelen tot waakzaamheid roept bij de naderende verwoesting van Jeruzalem en daarachter Gods eindgericht.

(2) Jezus volgen is levenslange training om te *volharden*. Met Jezus kom je in vuurlinies van aanvechting. Markus schreef na de dood van Petrus aan vervolgde christenen in Rome²⁷. Niks geen geclaimd succes. Net zoals wanneer je ziek bent. Of je blijft alsmat zo ongelovig met zoveel scherven om je heen. De roep van Jezus tot navolging is blijvende bron van Gods genade. Laat je door Gods Geest overtuigen dat deze Jezus Redder en Koning is die alles recht zet. Leer van Hem gehoorzaamheid als je alleen komt te staan omdat je God en zijn geboden liefhebt. Waarom Jezus? Om te volharden.

(3) In de vergeving van zonden leert Jezus ons *liefhebben*. De Kerk is geen organisatie gebouwd op recht en plicht. Voor wie wet – en regelgeving wil, is Jezus aanstootgevend. Laat je invoegen in de levende Kerk. Nodig anderen uit om dat ook te doen – zoals Levi. Jezus is de levende Steen²⁸. Zoek herstelde relatie met God binnen je kerk en sociale context. De Geest geneest negatieve gevoelens en leert ons dienen. Gezonde mensen hebben geen dokter nodig. Zieken wel. Je wilt toch niet te laat bij deze Dokter komen en sterven aan de ergste ziekte en gezond en wel aan Hem voorbij leven?

Amen

Nieuwegein

19 augustus 2018

Preeksamenvatting – voor vragen en reacties:

ds. Cor van Dis

Lierseschans 8

3432 ET Nieuwegein

06-36271048

cnvd@solcon.nl

---

²⁷ France 35-41. Perrin 560-561. Witherington III 20-31.

²⁸ Schreef Petrus met wie Markus samen had gewerkt (1 Petrus 2, 1-10). Juist als je onrecht lijdt (1 Petrus 2, 19-25). Jezus Christus is die levende Steen volgens Petrus' belijdenis (Matteüs 16, 13-18 en Markus 8, 27-30).